

ХУЛОСАИ

**Шурои диссертационии 6D.КОА-043-и назди
Академияи Вазорати корҳои дохилӣ барои дарёфти дараҷаи илмии
номзади илм**

Парвандаи аттестацонии №_____

**Қарори Шурои диссертационӣ аз 07 июни соли 2024, таҳти №9,
борои сазовор донистани Аҳмадзода Муҳаммадали Сайхӯҷа
шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмии номзади илмҳои
ҳуқуқшиносӣ**

Диссертасияи Аҳмадзода Муҳаммадали Сайхӯҷа дар мавзуи «Тактикаи санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса дар мавриди тафтиши ҷинояти одамкушӣ», борои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯй дар таърихи 27 марта соли 2024 суратмаҷлиси №8 аз ҷониби Шурои диссертационии 6D.КОА-043-и назди Академияи Вазорати корҳои дохилӣ (7340125 ш.Душанбе, кӯчаи Мастонгулов-3, толори Шурои диссертационъ, Фармоиши Комиссияи олии аттестацонии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 01 апрели соли 2023, таҳти №95/шд) ба ҳимоя қабул карда шудааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ Аҳмадзода Муҳаммадали Сайхӯҷа 01 октябри соли 1995 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таваллуд шудааст. Мавсүф соли 2013 ба шуъбаи рӯзонаи факултети ҳуқуқшиносии ДМТ дохил шуда, муассисаи таълимии мазкурро соли 2018 аз рӯйи ихтисоси ҳуқуқшиносӣ хатм намудааст.

Аз соли 2018 то ба ҳол ба ҳайси асистенти кафедраи криминалистика ва фаъолияти экспертизаи судии факултети ҳуқуқшиносии Дошишгоҳи миллии Тоҷикистон фаъолият мекунад.

Диссертасия дар кафедраи криминалистика ва фаъолияти

экспертизаи судии факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ичро шудааст.

Роҳбари илмӣ:

Назаров Аваз Қувватович – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессори кафедраи криминалистика ва фаъолияти экспертизаи судии факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

– **Астанов Истам Рустамович** – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор, сардори кафедраи «Криминалистика ва экспертизаҳои судии» Академияи ҳифзи ҳуқуқи Ҷумҳурии Ӯзбекистон;

– **Самиев Назар Мурадович** – номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, сардори шуъбаи адъюнктураи Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон.

– **Муассисаи пешбар:** «Муассисаи байнидавлатии таълимии таҳсилоти олии «Донишгоҳи славянини Россия ва Тоҷикистон» (ш. Душанбе)

Дар хulosai мусбии додашудаи муассиса, ки аз ҷониби ташхисгар профессори кафедраи мурофиаи ҷиноятӣ ва криминалистикаи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи (Славянин) Россия ва Тоҷикистон, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ Ҳамроев Ш.С омода гардида, аз ҷониби раиси семинари васеи илмӣ-назариявӣ – мудири кафедраи мурофиаи ҷиноятӣ ва криминалистикаи факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи (Славянин) Россия ва Тоҷикистон н.и.ҳ., дотсент Шукрова Н.А. ва котиби ҷаласа, дотсенти кафедраи мазкур Насков Д.С.., имзо ва аз ҷониби, ректори Донишгоҳи (Славянин) Россия ва Тоҷикистон доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор Файзулло Машраб санаи 22.04.2024 сол тасдиқ шудааст, қайд менамояд, ки диссертатсия ба талаботи бандҳои 31, 33, 34 ва 35-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мутобиқат менамояд.

Диссертатсия аз чониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дори мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Сатҳи навгонии илмии диссертатсионӣ, ақидаҳо, нуқтаҳои илмӣ ва пешниҳоду тавсияҳои назариявӣ ва амалие, ки ба ҳимоя пешниҳод шудаанд, мақолаҳои илмӣ ва маъruzай он дар конференсияҳои илмӣ-амалӣ саҳми шахсии муаллифро тасдиқ менамоянд. Инчунин, тарзи навишт, масъалагузорӣ ва услуби таҳқиқоти илмӣ саҳми шахсии муаллифи диссертатсијро нишон медиҳанд. Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ доир ба мавзӯи диссертатсия ва моҳияти он, 6 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 5 адади онҳо дар мачаллаҳои тақризшаванда ва тавсиякардаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 1 мақола дар нашрияҳои дигар ба табъ расонидааст. Интишороти ў нуқтаҳои асосӣ, натиҷаҳо ва мазмуни диссертатсијро инъикос намуда, саҳми шахсии муаллифро собит менамоянд.

Муҳимтарин интишороти унвончу аз рӯи мавзуи диссертатсия:

ФЕҲРИСТИ

ИНТИШОРОТИ ИЛМИИ ДОВТАЛАБИ ДАРАҖАИ ИЛМИЙ

I. Мақолаҳое, ки дар мачаллаҳои тақризшаванда ва тавсиякардаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба табъ расидаанд:

[1-М]. Аҳмадзода, М.С. Криминалистическая тактика проверки показаний на месте [Текст] / М.С. Аҳмадзода // Государствоведение и права человека. – 2021. – №2 (22). – С. 239-245; ISSN 2414 9217.

[2-М]. Аҳмадзода, М.С. Бақайдгирии натиҷаҳои санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса: ҷанбаҳои мурофиавӣ-чиноятӣ ва криминалисти [Матн] / М.С. Аҳмадзода // Қонунгузорӣ. – 2023. – №2 (50). – С. 165-169; ISSN 2410-2903.

[3-М]. Назаров, А.Қ., Аҳмадзода, М.С. Натиҷаҳои санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса аз рӯи парвандаи чиноятии одамкушӣ [Матн] / А.Қ.

Назаров, М.С. Аҳмадзода // Осори Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон (маҷаллаи илмӣ). – 2023. – №3 (59). – С. 81-87; ISSN 2412-141X.

[4-М]. Аҳмадзода, М.С. Усулҳои тактикии санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса вобаста ба ҷинояти одамкушӣ [Матн] / М.С. Аҳмадзода // Осори Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон (маҷаллаи илмӣ). – 2023. – №3 (59). – С. 148-155; ISSN 2412-141X.

[5-М]. Аҳмадзода, М.С. Инкишофи тактикаи санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса дар назарияи илми криминалистика [Матн] / М.С. Аҳмадзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иктисодӣ ва ҷамъиятӣ. – 2023. – №8. – С. 276-283; ISSN 2413-5151.

II. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷмӯаҳо ва дигар нашрияҳои илмӣ-амалӣ ҷоп шудаанд:

[6-М]. Аҳмадзода, М.С. Мағҳуми ҳатогиҳои тафтишӣ дар мурофиаи ҷиноятӣ [Матн] / М.С. Аҳмадзода // Конференсияи байналмилалии илмию амалӣ дар мавзуи «Тоҷикон дар оинаи таърих», бахшида ба 115-солагии академики АИ ИҶШС Б. Гафуров» (27 октябри соли 2023). – Душанбе, 2023. – С. 40-43.

Ба автореферати диссертатсия аз ҷониби шахсони зерин тақризҳо навишта шуда, ба Шуроӣ диссертационӣ ворид шудаанд:

– Раупова М. –профессори кафедраи назарияи давлат ва ҳуқуқи Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ;

– Саъдиев И.З., – декани факултети ҳуқуқшиносии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ;

– Миралиев С.А., – дотсенти кафдрай ҳуқуқи Донишгоҳи байналмилалии сайёҳи ва соҳибкории Тоҷикистон, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ.

Ҳамаи тақризҳо мусбат буда, дар онҳо баъзе эроду тавсияҳои ҳусусияти мубоҳисавӣ дошта, пешниҳод шудааст. Аз ҷумла, зикр карда шудааст, баҳснок будани зарурии тафтиши якҷоя гузаронидани амалҳои тафтиши, истифодаи техника ва технологияи муосир дар рафти гузаронидани амали тафтиши, мақсад ва вазифаҳои санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса ва ғайра.

Муқарризон ва **муассисаи пешбар** бо назардошти муқаррароти бандҳои 61-10 ва 74-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-уми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, интихоб ва таъин гардидаанд.

Ҳамчунии, интихоби муқарризонаи расмӣ ва муассисаи пешбар бо он асоснок карда мешавад, ки онҳо аз руии ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯй дар сатҳи даҳлдор таҳқиқоти илмӣ анҷом додаанд ва корҳои илмӣ – таҳқиқотии онҳо ба масъалаи гуногуни кори илмии анҷомдодашуда, алоқамандии зич доранд.

Шурои диссертационӣ қайд мекунад, ки аз тарафи довталаби дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

- коркард карда шуд: раванди таърихии ташаккул ва рушди қонунгузории ҷиноятии Тоҷикистон ва хориҷӣ оид ба институти санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса ҳамчун амали мустақили тафтиши;
- пешниҳод шудааст: бо назардошти таҳлили муқоисавии ҳуқуқии танзими қонунгузории кишварҳои пасошӯравӣ, омӯзиши ҳусусиятҳои муқаррар кардани мақсад ва вазифаҳои асосии санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса вобаста ба парвандаҳои ҷинояти одамкушӣ, пешниҳод карда шудааст;
- исбот шудааст: дар асоси таҳлил ва муқоисаи моддаҳои 21, 72-76, 85-88 ва 207 Кодекси мурофиавии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин омӯзиши маълумотҳои таҷрибаи тафтиши татбиқи тарзҳои тактиқӣ

ҳангоми санчиши нишондод, чунин хулоса баровардан мумкин аст, ки санчиши далелҳо, алалхусус нишондоди гумонбаршуда ва айбдоршаванда дар содир намудани чинояти одамкушӣ на танҳо ҳамчун марҳилаи муҳимми ҷараёни исботкунӣ, балки унсури мураккаб ва маҳсуси фаъолияти криминалистӣ дар ҷараёни тафтишот, маҳсусан дар шароитҳои мубориза ба ҷинояткорӣ фаҳмида мешавад, ки барои гузаронидани он маҷмуи тарзҳо ва усулҳои тактикий мақсадноки даҳлдори тактикӣ-криминалистӣ талаб карда мешавад;

—ҷорӣ намудан: бо назардошти таҳлили этимологии истилоҳи «тафтиш» метавон пешниҳод кард, ки мазмuni моддаи 207-и Кодекси мурофиавии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таври зерин таҳrir карда шавад: «Бо мақсади омӯхтани далелҳои мавҷуда ва ба даст овардани далелҳои нав, нишондоди қаблан аз тарафи гумонбаршуда ё айбдоршаванда, инчунин ҷабрдида ё шоҳид додашударо, ки ба ҷинояти тафтишшаванда алоқамандӣ дорад, бо мақсади муқаррар намудани эътиимоднокии ин нишондодҳо метавон дар ҷойи ҳодиса бо роҳи пурсиши амалҳои шахро санҷид».

Аҳаммияти назариявии таҳқиқоти диссерватсионӣ дар он аст, ки хулосаҳо ва пешниҳоди дар кор овардашударо дар таҳқиқоти минбаъдан илмӣ вобаста ба тактикаи амалий намудани санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса вобаста ба ҷинояти одамкушӣ метавон истифода бурд.

Аҳаммияти амалии таҳқиқот ҳамчунон дар он ифода меёбад, ки натиҷаҳои он метавонад дар раванди такмили қонунгузории мурофиавии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти тафтишот барои содир намудани ҷиноят истифода шаванд; дар фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, баҳусус мақомоти прокуратура, ки раванди тафтиши ҷинояти одамкуширо ба роҳ мемонад, инчунин, дар ҷараёни таълим дар факултетҳои ҳуқуқшиносии донишгоҳҳои кишвар ҳангоми омӯзиши илмҳои криминалистика ва ҳуқуқи мурофиаи ҷиноятӣ, курсҳои маҳсуси

ин соҳа мавриди истифода қарор гирад; дар такмили ихтисоси кормандони соҳа ва хизматчиёни давлатӣ ва бозомӯзии кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқук, омӯзгорон ба таври васеъ истифода бурда шаванд.

Вобаста ба масъалагузории дар диссертатсия ҷойдошта самаранок ҷанбаҳои концептуалии илмҳои фалсафа, сотсиология, психология, инчунин, назарияи фанҳои ҳукуқӣ (криминология, ҳуқуқи ҷиноятӣ, ҳуқуқи мурофиавии ҷиноятӣ), ва ҳамзамон, дар таҳқиқот усулҳои илмии ҳукуқшиносии муқоисавӣ, таҳлилӣ, усулҳои мушаххаси сотсиологӣ, омориву криминологӣ, таърихио ҳукуқӣ истифода шуданд.

– баён шудани санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса ҳамчун амали тафтиши мустақил дорои иқтидори даркнамоии ба худ хос мебошад. Дар баъзе лаҳзаҳо, аз ҷумла дар парвандаҳои ҷиноятии одамкушӣ, ҳангоми истифодаи санчиши нишондодҳо дар ҷои ҳодиса бо мақсади тафтиши ҳамаҷониба, махсусан дар мавриди ошкор кардани паноҳгоҳҳо ё олотҳои одамкушӣ ва ғайра, бояд азназаргузаронӣ ва таҳқиқи ҷои ҳодиса гузаронида шавад;

– ошкор гардидани самаранокии санчиши нишондодҳо дар ҷойи ҳодиса вобаста ба ҷинояти одамкушӣ аз муайян намудани робитаи равонии байни муфаттиш ва иштирокии парванда (айбдоршаванда, гумонбаршуда, шоҳид ва ё ҷабрдида) тавассути омилҳо тактики криминалистики;

– омӯхта шуданд: дар доираи пешниҳодҳое, ки ба мукаммалсозии танзими мурофиавӣ-ҷиноятии санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса равона гардидаанд, дар матни м. 207 Кодекси мурофиавии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррарот оид ба субъектҳо барои гузаронидани санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса ваколатдор илова карда шуда, дар таҳрири зерин ифода карда шавад: «Бо мақсади муқаррар намудани ҳолатҳои нав, ки барои парвандаи ҷиноятӣ аҳаммият доранд, шахси таҳқиқбараанд, муфаттиш, прокурор...» ва минбаъд тибқи матн;

– аз нав такмил додани: бо мақсади аз байн бурдани мухолифатҳо байни нишондоди айбдоршаванда, гумонбаршуда ё шоҳид пешниҳод

карда мешавад, ки санчиши нишондод дар چойи ҳодиса дар раванди тафтиши чинояти одамкушӣ дар ҳолатҳои истиснӣ дар як вақт байни иштирокчиёни болозикр гузаронида шавад. Бо ин мақсад пешниҳод карда мешавад, ки дар м. 207 Кодекси мурофиавии чиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон қисми З илова карда шавад.

Аҳаммияти натиҷаҳои бадастовардаи довталаби дараҷаи илмӣ дар амалия, ҷунин тасдиқарда мешаванд, ки: натиҷаҳои он метавонад дар раванди такмили қонунгузории чиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти тафтиши чинояти одамкушӣ истифода шаванд, инчунин дар фаъолияти мақомоти давлатӣ ба таври васеъ ба кор бурда шавад.

– **муайян карда шуданд**, бо назардошти он, ки санчиши нишондод дар چойи ҳодиса амали тафтиши ҳарҷталаб (вақт, захираҳои моддӣ) мебошад, гузаронидани он бояд ба нақша гирифта шавад, аз ҷумла: 1) омӯзиш ва таҳлили маълумот ва маводҳои парвандаи чиноятӣ, ки бо санчиши дарпешистодаи нишондод ва ташаккули фарзияҳои алтернативӣ алокаманд мебошад; 2) тарҳрезии гурӯҳи муайяни амалҳо вобаста ба фарзияҳои санчишшаванд; 3) муқаррар намудани ҳолатҳои калидӣ, ки ба мавзуи исботкунӣ мансуб мебошанд ва таҳти санчиш қарор доранд; 4) муайян кардани лаҳзаҳои асосӣ мурофиавии, ки дар онҳо бевосита ҳангоми баамалбарории амали тафтишӣ фарзияҳои алтернативӣ ба миён омада метавонад ва баҳодиҳии имконияти санчиши фарзияҳои нав; 5) омӯзиши шахсияти шахсе, ки нишондоди ӯ таҳти санчиш қарор дорад, инчунин таҳлили ин нишондодҳо ва тавсияи саволҳое, ки бояд мушахҳас карда шаванд;

– **оғарида шуд**: бо назардошти он ҳолат, ки санчиши нишондод дар چойи ҳодиса бори аввал аст, ки дар қонун ҳамчун амали тафтиши мустақил мустаҳкам мегардад, инчунин хусусиятҳои хоси тактикаи гузаронидани он, истифодаи танҳо м. 172 КМҶ ҶТ «Протоколи амали тафтишӣ»-ро нокифоя ҳисобида, илова намудани моддаи 172¹. «Протоколи санчиши нишондод дар چойи ҳодиса» ба мақсад мувофиқ мебошад.

– **муаррифӣ** карда шуд: ба сифати дарҷ ва барасмиятдарории мурофиавии бадастомадай на ҳамаи маълумотҳо ҳангоми гузаронидани санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса, танҳо он маълумотҳое, ки дар асоси онҳо мақомоти тафтишот бо тартиби дар қонун муқараршуда ҷой доштан ё надоштани одамкушӣ, далелҳои исботкунандай гуноҳи шахси одамкуширо содир намуда ва дигар ҳолатҳои барои ҳалли дурусти парванда аҳаммиятдошта ҷой дошта метавонанд.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки натиҷаҳои илмӣ, пешниҳоду хулосаҳо, инчунин, тавсияҳои амалие, ки дар таҳқиқоти диссертатсионӣ баён шудаанд, ба сарчашмаҳои қонунгузорӣ ва амалияи судӣ асос ёфта, онҳо дар заминаи маълумотҳои гуногуни оморӣ, ҷамъбости амалияи судӣ ва таҳлили як қатор парвандаҳои ҷиноятӣ ба даст оварда шудаанд.

Барои корҳои таҷрибавӣ: усулҳои тактикий-равоние, ки нишондоди шахсро дар ҷараёни амали тафтишотии қаблӣ тавсиф намуда, омодагии равонии ӯро барои тафтиши оянда дар ҷойи ҳодиса муайян менамояд. Тавассути ин усулҳо омилҳои зерин амалӣ мешаванд:

- маълумоти пешакие, ки муфаттиш дар бораи онҳо қаблан ҳабар надошт ва ё дар воқеияти ин маълумотҳо ихтилоғи назар мавҷуд буда, онҳо бо сабаби заиф гардиданӣ ҷараёни дарки зеҳнӣ ба миён меоянд;
- ошкор намудани мувоғикат кардан ва ё накарданӣ нишондодҳои шахсе, ки ӯ дар ҷараёни амали тафтишотии қаблӣ додааст;
- маълумот оид ба шахс дар умум, аз ҷумла оид ба ҳусусиятҳои инфириодиву равонии ӯ;
- омодагии равонии шахсро ба тафтишоти дарпешистодаи нишондодҳо дар ҷойи ҳодиса муайян кардан;
- **Роя асоснок** шудааст: ҳангоми бамалбарории санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса бо назардошти тавсияҳои зерин истифода бурдани усули аксбардорӣ ба мақсад мувоғик мебошад:

а) тавассути аксирӣ ва сабти видеой тартиби ҳаракати иштирокчиёни амали тафтишӣ сабт карда мешавад, ки он имкон медиҳад ба таври возех мавқеи ҷойгиршавии нисбии айбдоршаванда (гумонбаршаванда, шоҳид ё ҷабрдида), муфаттиш, шахсони холис ва кормандони милитсия таҷассум карда шавад;

б) ҷойи гузаронидани санчиши нишондод ва объектҳои дар он мавҷудбуда, ки ба онҳо шахси нишондодаш санчишшаванда нишон медиҳад, ба таври алоҳида, қалонҳаҷм ва ҳам бо фарогирии муҳити онҳоро иҳотакунанда сабт карда мешаванд. Дар ин маврид қайд кардан зарур аст, ки дар адабиётҳои доир ба ин масъала ақидаи ягона ҷой надорад ва азбаски он аҳаммияти қалон дорад, пас бояд дар он муфассалтар истода гузарем. Баъзе муаллифон чунин мешуморанд, ки дар аксҳо шахси пурсидашшаванда, ки бо дасти худ ба ягон объект ишора мекунад, бояд инъикос наёбад, зоро ин ягон чизро собит намесозад ва тайёр кардани чунин аксҳо баръакс, дар хусуси саҳненасозӣ шаҳодат медиҳад;

– **муайян шудаанд:** Воситаи асосии қайду сабт протоколи санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса мебошад. Он аз се қисми асосӣ иборат мебошад: муқаддимавӣ, баёниявӣ ва хулосавӣ. Дар протокол маълумоти зерин дарҷ карда мешавад: сана ва вақти гузаронидани амали тафтишӣ; мансаб, унвон, насаб ва сарҳарфҳои номи муфаттиш (ё дигар шахсе, ки санчиши нишондод дар ҷойи ҳодисаро анҷом медиҳад); моддаҳои Кодекси мурофиавии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар асос ва бо риояи онҳо амали тафтишӣ гузаронида мешавад; насаб, ном, номи падар ва суроғай шахсони холис; насаб, сарҳарфҳои ном ва мансаби шахсоне, ки дар санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса иштирок мекунанд (прокурор, ҳимоякунанда, мутахассис ва м.и.); ҳолати ба иштирокчиёни санчиш фаҳмонидани ҳукуқ ва вазифаҳои онҳо; ҳолати огоҳ намудани шоҳид ва ҷабрдида, ки нишондоди онҳо санчида мешавад, дар хусуси ҷавобгарии ҷиноятӣ барои саркашӣ аз додани нишондод ва барои додани нишондоди бардурӯғ, ки он бо имзои ин шахсон тасдик карда мешавад; ҷойе, ки дар он гузаронидани санчиши нишондод таҳмин карда мешавад (аз суханони шахсе, ки нишондодаш санчида мешавад);

– истифода карда шуданд: Ҳангоми санчиши нишондодҳо дар ҷойи ҳодисаи ҷинояти одамкушӣ муфаттиш ба ин омилҳо такя карданаш зарур аст: мавҷудияти ҷойхое, ки шоҳид ё айбдоршаванда дар бораи он нишондод додааст (аз рӯйи аломатҳои хоси ин ҷой, ки дар нишондод оварда шудааст ва он дар воқеият мавҷуд мебошад); мавҷудияти усули ворид шудан ба ҷойи ҷиноят ё тарк кардани ҷойи ҷинояти одамкушӣ; мавҷуд будан ё набудани ихтилофот дар нишондодҳои якчанд шоҳидон ё айбдоршаванда дар бораи роҳ ба ҷойи ҳодиса, инчунин оид ба ҳуди ҷойи ҷинояти одамкушӣ, ҷойи воҳӯрӣ бо шарикон ва ё дар бораи кирдор дар ҷойи муайян; ба маълумоти шахсӣ, ки нишондодаш дар бораи ҳолатҳои воқеии парванда тафтиш карда мешавад.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот ба сатҳи навғонии илмии таҳқиқоти диссертатсия, нуқтаҳои илмӣ, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд, мақолаҳои илмӣ, маърузаҳо дар конференсияҳои илмӣ- назариявии ҷумҳурияйӣ ва байналмилалӣ оид ба тактикаи санчиши нишондод дар ҷойи ҳодиса дар мавриди тафтиши ҷинояти одамкушӣ асоснок карда мешавад. Ҳамзамон, масъалагузорӣ ва сабки диссертатсия саҳми шахсии муаллифро нишон медиҳанд.

Дар маҷлиси Шурои диссертационӣ аз 07 июни соли 2024 қарор қабул карда шуд, ки ба Аҳмадзода Муҳаммадали Сайхуҷа дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ дода шавад.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои диссертационӣ аз 11 нафар аъзои Шурои диссертационӣ, ки бо Фармоиши Комиссияи олии атtestатсияни назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 01 апрели соли 2023, таҳти №95/шд тасдиқ гардидааст 10 нафар иштирок доштанд, ки аз онҳо 3 нафарашон докторони илм ва як нафар номзади илм аз рӯйи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда мебошанд. Аз 10 нафар аъзои Шурои диссертационии дар ҷаласа иштирокдошта, овоз доданд: ба тарафдории додани дараҷаи илмии

номзади илмҳои ҳуқушиносӣ 10 нафар; муқобил, бюллетенҳои беэътибор - нест.

Раиси Шурои диссертационӣ,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент

Шарифзода Ф.Р.

Котиби илмии Шурои диссертационӣ,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент

Сафарзода Ҳ.С.

